

SDĚLENÍ výboru klubu OBRODA /3/

Náš klub od svého ustavení rozvíjí zejména vnitřní klubovní činnost a vydává časopis Dialog, zatímco veřejnou činnost mu brzdí oddalování úřední registrace a nejnověji také zásahy státních orgánů, které jsou v rozporu s konstruktivním programem klubu a s metodou rozhovorů zástupců klubu s představiteli KSČ a Národní fronty.

Na sobotu 17. června 1989 svolal přípravný výbor shromáždění členů klubu s programem:

- zpráva o činnosti přípravného výboru,
- přeložení diskusního návrhu programových tézí,
- volba zastupitelstva klubu.

Předseda přípravného výboru Vojtěch Mencl konání schůze řádně ohlásil ONV v Praze 6, kde se měla v místnosti pohostinství DRANCY konat. Dne 15. června však předsedu navštívili pracovníci ministerstva vnitra /mjr. Fulín/ a oznámili mu, že schůze není povolena a bude-li přesto zorganizována, budou proti němu "vyvozeny důsledky v souladu s platným zákonem". Týž den večer mu byl doručen písemný zákaz schůze, vydaný odborem vnitřních věcí ONV v Praze 6 /vedoucí M. Vencel/. Jako důvod zákazu se uvádí, že oznámení o konání schůze "nesplňuje všechny podmínky, které jsou pro pořádání shromáždění stanoveny vyhláškou ministerstva vnitra č. 320 z roku 1951". Dále prý "podání neskytá záruku, že konání veřejného shromáždění by neohrozilo veřejný pořádek, příp. že by nebylo v rozporu se zákonem".

Svolaný přípravný výbor jednal o vzniklé situaci. Přítomní vyslovili podiv nad represivním postupem proti iniciativnímu sdružení, které chce svým autonomním přínosem pomáhat socialistické přestavbě, jak k tomu vyzývají i oficiální orgány strany a vlády. Přípravný výbor rozhodl, aby se shromáždění v zadané veřejné místnosti odvolalo a přeneslo do náhradního místa, kde se pak ve stanovenou dobu uskutečnilo bez jakýchkoli překážek. /Původní místo konání bylo v sobotu ráno střeženo 24 uniformovanými i civilními příslušníky SNB. Byli tam i pověřeni členové klubu, aby neinformovaným účastníkům schůze sdělili její zákaz/.

Při prezenci členů klubu bylo konstatováno, že se dostavily dvě třetiny pozvaných, převážně z Prahy. Venkovští aktivisté přijeli v omezeném počtu, neboť mnozí byli policií varováni před účastí na shromáždění a někteří i přechodně zadrženi. Vedle členů klubu se dostavili i pozvaní hosté, mj. mluvčí Charty 77 Saša Vondra a zástupce Hnutí za občanskou svobodu Dr. Radim Palouš. Pozvaní zástupci ÚV KSČ a Národní fronty se nedostavili.

Schůze, kterou řídil Věnek Šilhán trvala několik hodin a měla pracovní ráz. Splnila všechny body schváleného jednacího pořádku.

x x x

Zprávu o dosavadní činnosti klubu podal V. Mencl. Zdůraznil, že se klub osvědčuje jako sdružení pokrokově smýšlejících občanů, kteří tu mohou svobodně diskutovat o otázkách demokratické přestavby socialismu u nás i v jiných zemích a současně svými náměty a návrhy pomáhat při tvorbě a realizaci této přestavby v Československu.

Forma klubu, známá z mnoha revolučních období v dějinách, se ukazuje jako velmi vhodná.

Referent poukázal na odlišnosti vývoje v SSSR a u nás. KSSS kriticky analyzovala minulou stagnaci a odhalila příčiny zastávání; vytvořila schopné a veřejností přijímané

vedení strany a státu; vytýčila a uskutečňuje radikální politické, sociálně ekonomické a duchovní přeměny; modernizuje pojetí socialismu v jeho všelidských hodnotách. Aby učinila přestavbu věci celé společnosti a každého občana, přesunuje těžiště moci z monopolu strany na lidové orgány - sověty, jakož i na tradiční i nově utvářené organizace, zájmové skupiny a kluby, které spolupůsobí na veřejné mínění jako faktor státní politiky.

U nás jsme dosud svědky váhavého a nedůsledného přístupu KSČ k přestavbě a obcházení jejích rozhodujících společenských předpokladů, jak je pochopila a realizuje právě KSSS. Hrozí nebezpečí, že slabiny v politice KSČ, potrvají-li delší dobu, mohou vést k takovému nahromadění krizových jevů, že může nastat explozivní situace, která neodpovídá demokratickým tradicím naší země a způsobila by svou živelností velké škody. Naše veřejnost takovou alternativu odmítá a žádá nastoupit cestu hlubokých, revolučních přeměn, které by snad znamenaly i dočasná oběti, ale vedly by k vytčenému cíli: demokratickému, efektivně fungujícímu socialismu.

Náš klub se s míněním veřejnosti plně ztotožňuje. Značný význam by mělo vytvoření příznivé atmosféry a demokratických podmínek pro budoucí kulatý stůl, kde by se sešli všichni, jimž leží na srdci osud naší země a chtějí se podílet na řešení současných složitých problémů. Represe takovou cestu tarasí, demokratizace by ji uvolnila.

OBRODA může pro žádoucí vývoj mnohé učinit. Usiluje vytvořit vztah vzájemného porozumění mezi všemi autentickými společenskými silami při respektování odlišných názorů a postojů, a to v zájmu nalazení věcného a reálného kompromisu, zakotveného v ucelené programové koncepci přestavby. Podporuje kulturu a etiku diskuse, bez lži a demagogie, směřující k národní dohodě a k čestnému soutěžení o důvěru lidu. Prosazuje demokratická práva a občanské svobody pro všechny, s vyloučením kabinetní politiky a byrokratického konzervatismu.

Krátké působení OBRODY ukázalo vhodnost některých forem činnosti, předně volných i tematických diskusí na půdě odboček klubu, hlubšího zkoumání speciálních otázek v odborných sekcích, využívání časopisu Dialog pro publikování individuálních pohledů i společných stanovisek k aktuálním otázkám. Je jen škoda, že brzdění registrace klubu ztěžuje rozšířit základnu diskusí, aby konečně začal reálný dialog mezi oficiálními a občanskými iniciativami, který je nanejvýš potřebný a jedině plodný.

V závěru vydvihal V. Mencl potřebu vnést do klubovní aktivity pevnější organizovanost a cílevědomost. To znamená pořádat diskuse co možná pravidelně a častěji, shromažďovat a hodnotit konkrétní náměty a návrhy, získávat nové a zvláště mladší členy, formovat nové odbočky samostatně působící a jen volně spojené s pražským centrem. Je možné, že časem vznikne federace těchto autonomních klubů, které spojuje společný cíl a program OBRODY.

x x x

Druhým bodem pořadu byla zpráva Čestmíra Císaře o diskusním návrhu programových tézí klubu, který vyplňuje obsah 4. čísla Dialogu 89 a který obsahuje 8 kapitol s 85 body.

Téze představují pokus o souhrn zásad a námětů k řešení komplexní společenské přestavby u nás. Vycházejí z kritické analýzy minulého vývoje i přítomného stavu naší společnosti, jakož i z vědeckých poznatků o moderním uspořádání společnosti a státu na bázi zobezněných zkušeností komunistických, socialistických a demokratických stran a směřování celé ev-

ropské levice. Klíčovou otázkou je přitom číselný rozchod s dědictvím stalinismu, který svou dogmaticko-sektářskou ideologií a byrokraticko-mocenskou praxí těžce poznamenal také náš vývoj. Jen v souladu s vlastními tradicemi demokratického veřejného života a boje za sociální spravedlnost může v naší zemi najít přirozené prostředí socialistický program.

V tézích je obsažen pokus charakterizovat socialismus v jeho nové funkční podobě, již odpovídají demokratický samosprávný systém lidové moci, efektivní sociálně ekonomické procesy s růstem životní úrovně, svobodný rozvoj duchovního života a kultury, jakož i všestranně prospěšné mezinárodní vztahy mírové spolupráce v budoucím společném evropském domě.

Vyvstává otázka, proč přicházíme s tézemi právě nyní, proč nečekáme, s čím přijde ve svém programu KSČ, abychom pak k tomu zaujali stanovisko. Volili jsme samostatný přístup k programovým otázkám přestavby ze dvou důvodů: jednak KSČ svou programovou koncepci teprve připravuje a její dosavadní politika má nemálo prvků zasluhujících včasné kritiky; jednak se rodí programová stanoviska jiných občanských iniciativ a OPRODA by se za nimi neměla opožďovat.

Nakonec doporučil Č. Císař některé způsoby práce s tézemi, aby došlo k co nejširší diskusi, kritice a polemice, v nichž by se téze prověřovaly a korigovaly. Diskusní návrh není nic hotového, je to otevřený dokument, který čeká na své posouzení a zdokonalení.

V bohaté diskusi k oběma referátům projeví přítomní souhlas se zásadní politickou orientací klubu, avšak kritizovali malou publicitu stanovisek k aktuálním otázkám, nízký náklad *Dialogu* zdaleka nestačící k uspokojení zájmu čtenářů, nesoustavný styk výboru s členstvem klubu zejména v Praze. Ocenili vydávání série "sdělení" a velké úsilí zpracovat samostatný dokument, avšak vyjádřili požadavek zvýšit aktivitu v celkovém politickém dění, kde hlas OBRODY často ještě chybí.

x

Účastníci podepsali dokument "Několik vět".

x x x

Třetím bodem jednání byla volba zastupitelstva klubu. Volební komise s předsedou Vladimírem Kabrnou navrhla 32 členy tohoto orgánu /podle navrženého organizačního řádu/, kteří byli všichni zvoleni. Jsou to :

Antonín Benčík, Čestmír Císař, Josef Domaňský, Miluše Fischerová, František Fišera, Miroslav Grégr, J. Grulich, Jiří Hájek, Miloš Hájek, Robert Horák, Zdeněk Hradilák, Otakar Jílek, Vladimír Kabrna, Jan Kašpar, Ota Klička, Luboš Kohout, Vladimír Kolmistr, Josef Kotrč, Václav Kural, Vojtěch Mencl, Stanislav Nedvěd, Karel Němec, Slávka Povolná, Vlado Příkazský, Zdeněk Přikryl, Josef Stehlík, Jiří Šigut, Věnek Šilhán, Josef Špaček, Jan Trefulka, Jan Urban, Václav Vrabc.

Toto zastupitelstvo na své první schůzi pak zvolilo výkonný výbor v tomto složení :

Č. Císař, J. Domaňský, M. Grégr, M. Hájek, Z. Hradilák, V. Kabrna, V. Kolmistr, V. Mencl, J. Stehlík, V. Šilhán, J. Urban, V. Vrabc.

Předsedou výkonného výboru se stal M. Hájek, místopředsedy J. Domaňský a V. Mencl, Jednatel V. Kolmistr.

Výkonný výbor jmenoval redakci *Dialogu*.

Fražští členové klubu zvolili výbor své odbočky ve složení:

J.Kotrč /předseda/, A.Benčík, R.Horák, Zč.Chýlek,
O.Jílek, M.Tomin.

V prze 25. června 1989

Výkonný výbor klubu
OBRODA

Výkonný výbor:

PhDr. Císař Čestmír	nar.1920 -- sociolog a politolog bývalý pracovník ÚV KSČ a tajem. ÚV KSČ.1970--82 památkář, od r.82 důchodce. PRAHA 8 - Chabařovická 1333
Doc.PhDr.Domáňský Josef	nar.1927 -- pedagog.pracovník voj. akademie A.Zápotockého v Brně. Korektor v tiskárně BRNO - Tábor 50 A.
Ing. Grégr Miroslav	nar.1929 -- bývalý ředitel VHI DESTA Děčín, nyní technolog Klecany - Na Vinici 400
PhDr. Hájek Miloš	nar.1921 -- historik, býv.ved.katedry MLH na VŠS ÚVKŠČ, ředitel ústavu marxismu leninismu, nyní důchodce PRAHA 1 - Náprstkova 10
Hradilák Zdeněk	nar.1965 -- abs.vysoké zeměd.školy pracuje jako stavbyvedoucí u melioračních staveb.Politicky nebyl organizován. PRAHA 6 -- Na okraji 58
Kabrna Vladimír	nar.1931 -- technik, hosp.pracovník, bývalý člen ÚVKŠČ a v r.1968 člen předsednictva ÚVKŠČ, poté konstruk- tér, technik, dělník PRAHA 2 - Resslova 1
RSDr Kolmistr Vladimír	nar.1930 -- politický pracovník. Bývalý člen ÚKPK ÚVKŠČ.Poté dělník Kladno - Hálkova 1696
PhDr. Ing. Mencl Vojtěch DrSc	nar.1923 -- historik.V r.1968 rektor Voj.polit.akademie.Od r.1970 inv. důchodce.
Ing. Stehlík Josef	nar.1932 -- konstruktér, prac.apar. ÚVKŠČ. dělník.V roce 72-73 vězněn. PRAHA 10 -- Jahodová 2890
PhDr. Ing. Šilhan Věnek CSc	nar.1927 -- ekonom.Na XLV mimoř. sjezdu za nepřítomnosti s.Dubčeka pověřen řízením ÚVKŠČ.Nyní důchodce PRAHA 3 - Jeseniova 105
Urban Jan	nar.1950 -- abs.Filosofické fak.UK. Profesor na gymnáziu.Od roku 1977 pracoval jako zedník.Redaktor Východoevropské informační agentury PRAHA 1 - Thunovská 19
PhDr. Vrabc Václav	nar.1931 -- historik, publicista, redaktor Rudého práva, nyní inv.důch. PRAHA 3 -- K Lučinám 20